

משם והלאה, וכו' גם להסתכל בתוך סודות התורה, [זאת ועוד] שתמסר בידיהם גם הידיעה [דיהינו ההבנה] שלה. שהרי התורה לא ראויה [להנתן] לבני אדם, אילולי שנמסרה [להם] בכדי לקימה, ואפלו למלאכי עליון לא ראויה, אילולי תקונים עליונים שצריכים להתקן על ידיהם. וזה סוד: גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו (תהלים קג, ב).⁴ שהרי כל אותם אורות המאירים לא התגלו לאף אחד בעולם [כולל המלאכים], אלא [בשביל] שנמסרו להתקן, ובשביל העבודה שנעבד אצלו, מתגלה ונודע [להם]. פעין זה ישראל, בתחלה צריך למסור להם התורה כדי לקימה, ואחר כך להתבונן [בסודות אשר] בה. והם שידעו זאת אמרו: נעשה ונשמע (שמות כד, ז), פאותם מלאכי עליון.⁵ נמצא, עשר דברות לתקון המעשה נתנו, ואחר כך כתב להם משה ספר תורה, וכו' [בכח אותו ספר תורה] נמסרה להתבונן ולדעת אותה. ולפיכך פאותו ספר תורה כלולים ומתקשרים כל סודות העולם, ונתן פארוץ יחד עם הלוחות.⁶

מתמן ולהלאה זכו נמי לאסתכלא גו רזין דאורייתא, ולא תמסרא בידיהון ידיעה דילה נמי. דהא אורייתא לא אתחזיאת לשום בר-נש אלא בגין דאתמסרת לעובדא. ואפלו למלאכי עלאי לא אתחזיאת אי לאו תקונין עלאין דצריכין לאתתקנא על ידיהו. ורזא דא גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו (תהלים קג, ב). דהא פלהו נהורין בוצינין לא אתגלין לחד בעלמא, אלא דאתמסר לאתתקנא, ובגין פלחנא דאתפלח לגבה אתגליא ואשתמודע. וישראל בגונא דא, בקדמיתא אצטריד למסרא אורייתא לעובדא בידיהו, ולבתר הכי לאסתכלא בה. ואנון דידעו הכי אמרו נעשה ונשמע (שמות כד, ז) בגונא דאנון מלאכי עלאי. אשתפחת עשר אמירן לתקונא דעובדא אתיהיבו, ולבתר ספר תורה פתיב לון משה, ובה אתמסירת לאסתכלא ולמנדע לה. ובגין כך ביהוא ספר תורה פלילין ומתקשרין כל רזי עלמא, ואתיהיב פארונא ביהדי לוחות.

4. פי' בני ישראל אמרו: נעשה ונשמע, קדם כל לקבל התורה ולקיימה ולתקן תקוניה בחי' נעשה, ואח"כ להבינה ולעמוד על סודותיה, בחינת ונשמע. נעשה ואח"כ נשמע, עי' שבת פח, ע"א; על המלאכים ג"כ כתיב: גבורי כוח עושי דברו לשמוע בקול דברו. עיין מאמר הגאולה עמ' ע; ועיין לקמן תיקון ח.

5. עי' שבת פח, א.

6. דברים לא, כו; בבא בתרא יד, ע"א; ירושלמי שקלים פ"ו, ה"א; ירושלמי סוטה פ"ח, ה"ג; במדבר רבא פ"ד "ספר התורה הזה בצדו היה מונח ולא בתוכו [של הארון]". אולם ברוב המקורות כתוב שגם ס"ת היה מונח בארון, עי' עוד תנחומא ויקהל פ"ז: "התורה נתונה בתוכו..."